

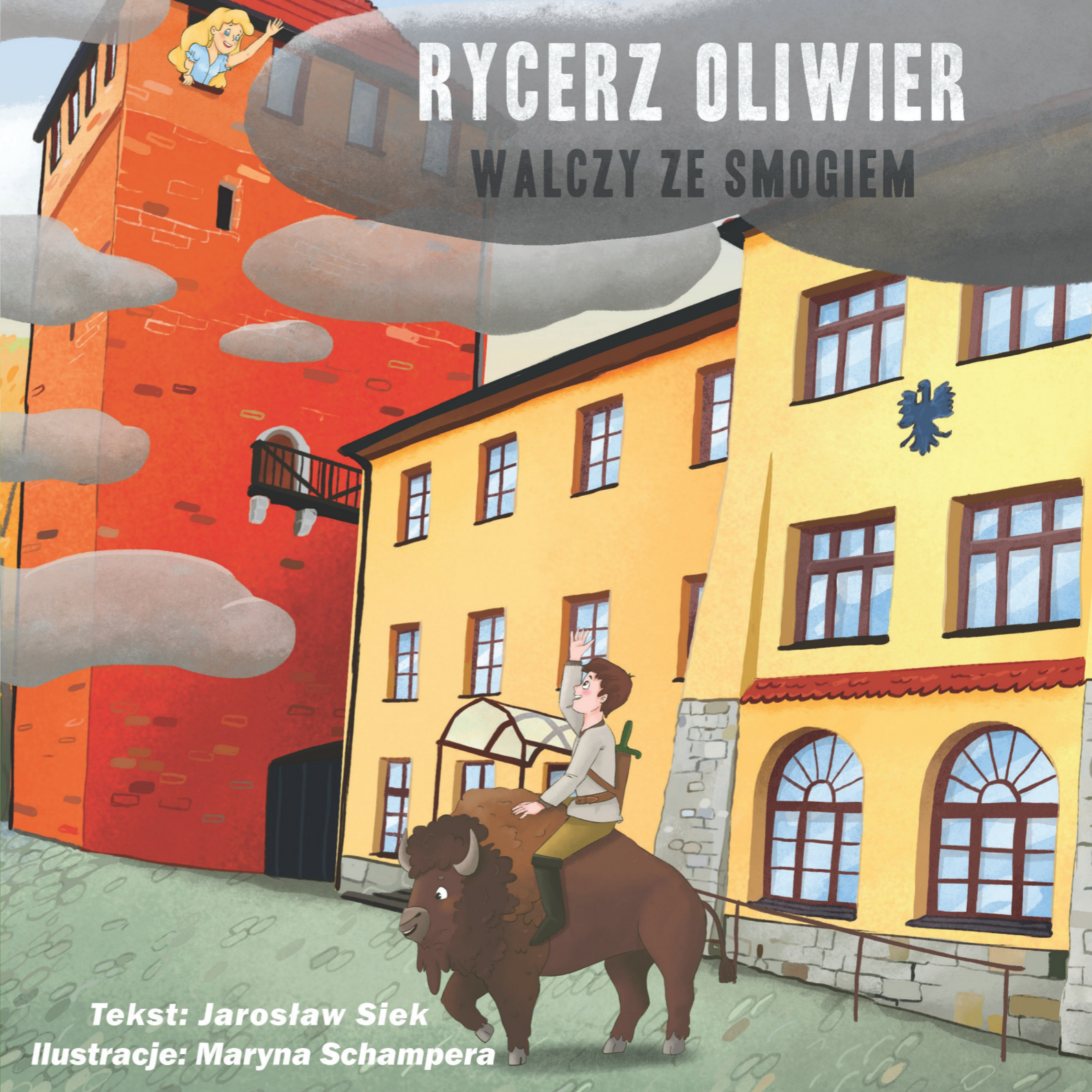
BOMBKA
WYDAWNICTWO

ISBN: 978-83-7655-112-8

9 788376 551128

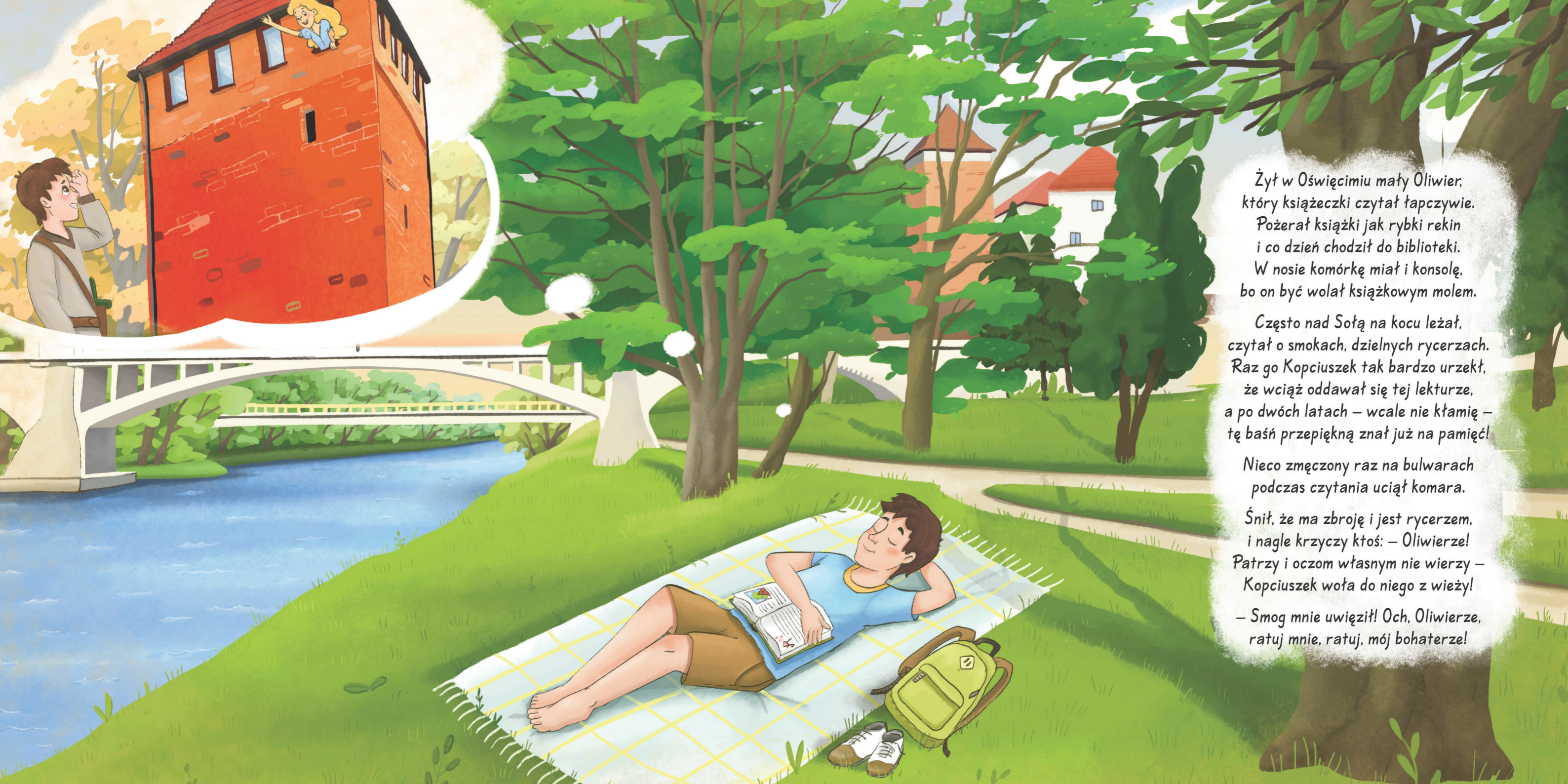
Bajkę wydano na zlecenie Urzędu Miasta Oświęcim

RYCERZ OLIWIER

WALCZY ZE SMOGIEM

Tekst: Jarosław Siek
Ilustracje: Maryna Schampera

Żył w Oświęcimiu mały Oliwier,
który książeczki czytał łapczywie.
Pożerał książki jak rybki rekin
i co dzień chodził do biblioteki.
W nosie komórkę miał i konsolę,
bo on być wolał książkowym molem.

Często nad Sotą na kocu leżał,
czytał o smokach, dzielnych rycerzach.
Raz go Kopciuszek tak bardzo urzekł,
że wciąż oddawał się tej lekturze,
a po dwóch latach – wcale nie kłamię –
tę baśń przepiękną znał już na pamięć!

Nieco zmęczony raz na bulwarach
podczas czytania uciął komara.

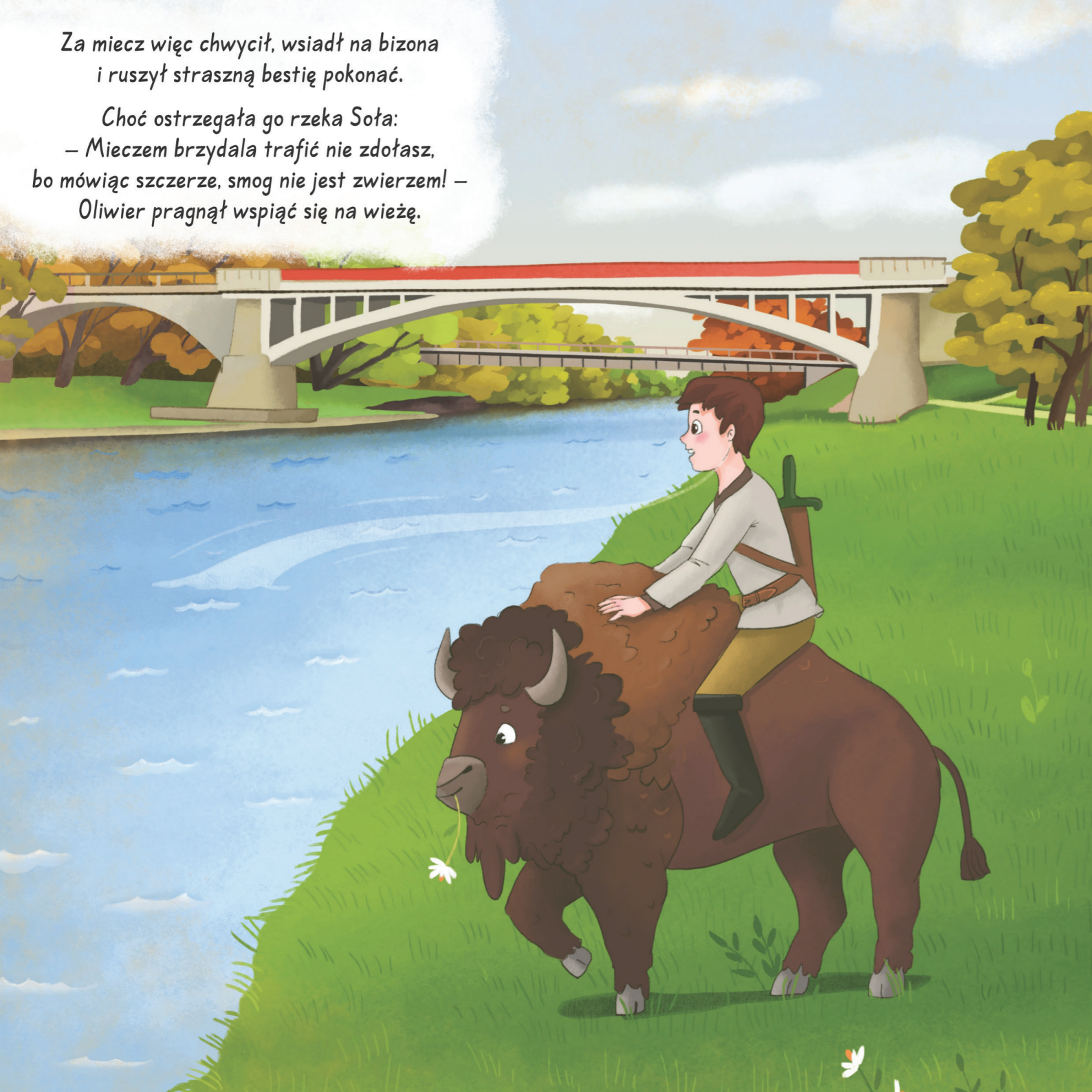
Śnił, że ma zbroję i jest rycerzem,
i nagle krzyczy ktoś: – Oliwierze!
Patrzy i oczom własnym nie wierzy –
Kopciuszek woła do niego z wieży!

– Smog mnie uwięził! Och, Oliwierze,
ratuj mnie, ratuj, mój bohaterze!

Za miecz więc chwycił, wsiadł na bizona
i ruszył straszną bestię pokonać.

Choć ostrzegą go rzeka Soła:

– Mieczem brzydala trafić nie zdołasz,
bo mówiąc szczerze, smog nie jest zwierzem! –
Oliwier pragnął wspiąć się na wieżę.

Pognał w jej stronę z wielką drabiną.
– Ach, ty potworze! Chodź tu, gadzino!
Wdrapał się migiem, chcąc walkę stoczyć,
ale dym szczypać zaczął go w oczy.
Tak zaszkodziły mu te toksyny,
że po szczebelkach zleciał z drabiny.

Kopciuszek ciągle był w tarapatkach.

– Przyda się tutaj jakaś armata!

Głośnym wystrzałem bestię wypłoszę!

Zaczął w muzeum gadać z kustoszem,

lecz ten próbował śmiałka przekonać,

że tysiąc armat jej nie pokona!

– Nawet najlepsze miecze i szpady

tej kreaturze nie dadzą rady,

bo smog to przecież wytwór człowieka.

– Tak mu mówiłam – krzyknęła rzeka.

– Jak on się tworzy, z jakiej przyczyny?

– Przez smród z kominów oraz spaliny.

Zbędne są zbroje, miecze i szpady,

gdy ktoś trujące pali odpady,

gdy kopci koksem, miałem lub mułem.

– Właśnie tak czułem, że się podtrułem...

Jak więc przepędzić toksyczne chmury?

– Masz, Oliwierze, tutaj broszury,

które gród wydał nie bez powodu.

Jednak nie wszyscy mieszkańcy grodu

wierzą, że smog ich zdrowiu zagraża.

Niektórym trzeba długo powtarzać.

- Już wiem, jak wygrać z nim pojedynek.
I ruszył szybko na miejski rynek
oświećmianom mówić o smogu.
Zwołał lekarzy i ekologów,
aby mieszkańców miasta nauczyć,
że takiej bestii nie można tuczyć.
- Smog nas zatruwa i środowisko.
Musimy walczyć z emisją niską!
Nawet nie chodzi o ten zapaszek.
Drań wywołuje okropny kaszel,
katar, alergię, straszne choroby,
więc go nie karmić dobrze byłoby.
- Z tłumu kościsty wyszedł radiolog,
po nim neurolog i pulmonolog
i jeszcze kilku innych lekarzy,
którzy maseczki mieli na twarzy.
- Głowy od tego dymu nas bolą –
stwierdził z przejęciem młody neurolog.
Potem przemówił jeden z pediatrów:
– Drań jest najgorszy, gdy nie ma wiatru!
Rzekł pulmonolog: – Mnie to zasmuca,
bo zachorować można na płuca.
– Z niego się zrodzić może nowotwór! –
krzyknął radiolog. – Ten smog to potwór!

Z tłumu dziewczynka wyszła zmartwiona.

– Co mamy zrobić, by go pokonać?
Rycerz pouczył więc swych ziomali,
aby śmieciami w piecach nie palić
ani opatkiem kiepskiej jakości.

A jeśli nie ma ktoś możliwości
do ciepłowniczej podpiąć się sieci,
to mu wymianę kotła zalecił.

– Ten smog nam wszystkim sen z powiek spędza,
trzeba energię częściej oszczędzać.
Nie będzie przecież skutków tragicznych,
jeśli surowców energetycznych
(węгля, benzyny, ropy naftowej)
zużycie zmniejszy się o połowę.
Wszak tak naprawdę wystarczą chęci,
by był od smogu wolny Oświęcim.

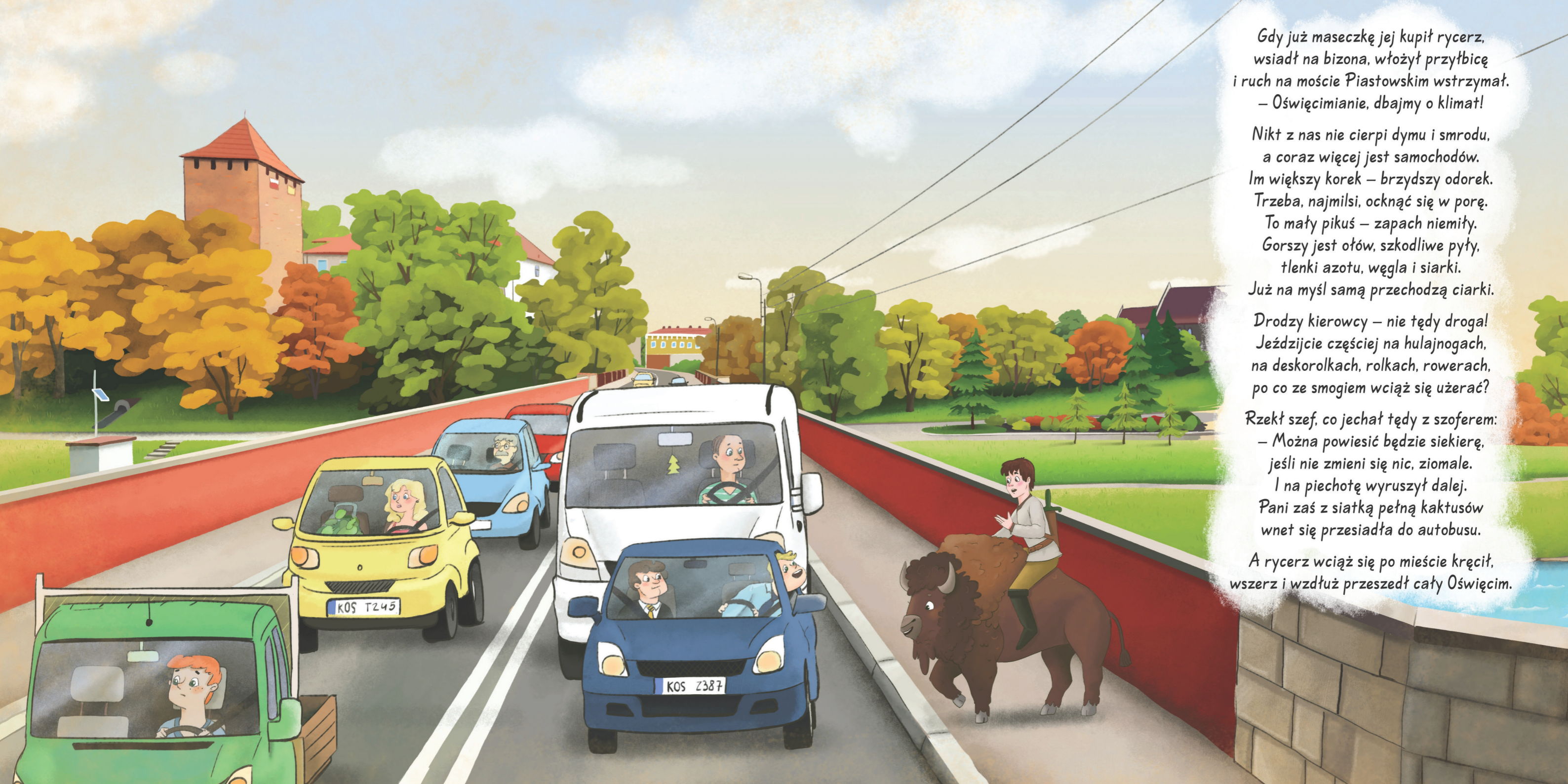
Krzyczał Kopciuszek: – Żadnym kopciuchom
trucie nie ujdzie nigdy na sucho,
wszak kary za to są dziś niemałe!
Gdzie jest Oliwier, gdzie jest mój śmiaćek?!

– Jestem, księżniczko – rycerz zawołał. –
Wszystkim kopciuchom chcę stawić czoła!
I już po chwili wyruszył z rynku,
bo ktoś wypalał śmieci w kominku.

Dotarł dostownie tam w pół minuty.
Patrzy – do pieca gość wkłada buty!
Zapłonął wielkim gniewem nasz rycerz:
– Gdzie ty, koksiarzu, masz mózgownicę?!
Palenie śmieci nam wszystkim szkodzi!
Wypiszę mandat. Proszę dowodzik.
– To dwa zaledwie pantofle stare...
– Przez dym ten walczyć muszę z katem
i alergiczny mam już kaszelek.
Daj mi tu szybko ten pantofelek,
Kopciuszek mógłby bucik przymierzyć.
I ruszył pędem w kierunku wieży!

A panna na to: – Po cóż mi bucik?
Przecież w tym dymie jest mnóstwo trucizn!
Czyś ty zwariował? Lepiej rusz głową.
Załatw mi maskę antysmogową,
może się troszkę poczuje lepiej.
Pognał więc migiem kupić ją w sklepie.
Po drodze ujrzał w parku dziewczeczkę,
która na twarzy miała maseczkę,
lecz zdążył w porę się zorientować,
że ona nie jest antysmogowa –
że to z ogórków zdrowy kosmetyk.
Westchnął więc tylko: – Ach, te kobiety!

Gdy już maseczkę jej kupił rycerz,
wsiadł na bizona, włożył przyłbicę
i ruch na moście Piastowskim wstrzymał.
– Oświęcimianie, dbajmy o klimat!

Nikt z nas nie cierpi dymu i smrodu,
a coraz więcej jest samochodów.
Im większy korek – brzydszy odorek.
Trzeba, najmilsi, ocknąć się w porę.
To mały pikus – zapach niemyty.
Gorszy jest ołów, szkodliwe pyły,
tlenki azotu, węgla i siarki.
Już na myśl samą przechodzą ciarki.

Drodzy kierowcy – nie tędy droga!
Jeździcie częściej na hulajnogach,
na deskorolkach, rolkach, rowerach,
po co ze smogiem wciąż się użerać?

Rzekł szef, co jechał tędy z szoferem:
– Można powiesić będzie siekierę,
jeśli nie zmieni się nic, ziomale.
I na piechotę wyruszył dalej.
Pani zaś z siatką pełną kaktusów
wnet się przesiadła do autobusu.

A rycerz wciąż się po mieście kręcił,
wszerz i wzdłuż przeszedł cały Oświęcim.

Raz dopadł chłopa, który chciał mopa
oraz plastiku użyć na opał.

– Ładnie tak tuczyć emisję niską?!
I chciał mu sadzą natrzeć nosisko!

Kopciuszek wtedy zawołał z wieży,
że tak nie robi żaden z rycerzy.

– Lepiej spokojnie ludziom wytłumaczyć,
wtedy im łatwiej będzie to skumać.

– Dobrze, tłumaczyć będę pomału,
lecz jak nie zmienią złego opału
i starych kotłów na lepsze, nowe
piecyki z filtrem antysmogowe,
zdejmę przyłbicę, zsiądę z bizona...

– Masz łagodnością ludzi przekonać!

– Dobrze, nie będę się tak napinał,
jeśli wyczuję odór z komina.

Wtem dostrzegł jakąś pannę pyzatą,
która machała wielką topatą.

– Słuchaj, dziewczyno, właśnie poczułem,
że palisz w piecu toksycznym mułem.

W dymie czyhają benzopireny!
Możesz okropnej dostać migreny,
a ja kataru przez to dostałem!

Nie możesz palić lepszym opałem?

– Jak ktoś ma zapał, niech zmienia opał!

I szur! do pieca mułu pięć topat.

Oliwier kichnął, pociągnął noskiem
i zrobił zdjęcie jej rentgenowskie.

– Na dowód tego, że mam pojęcie,
obejrzyj sobie to piękne zdjęcie.

Panna spojrzała na swoje płuca
i muł do pieca przestała wrzucać!

A rycerz nabył badawczy sprzęcik,
wszerz i wzdłuż przeszedł cały Oświęcim
i poziom pyłów zawzięcie mierzył.
Był najdzielniejszym z wszystkich rycerzy.
Nad dachy domów wypuścił drony.
Ludzie krzyczeli: – On jest szalony!
Jednakże tylko tacy szaleni
mogą zwyczajnie kopciuchów zmienić.

Wkrótce mieszkańców do zmian przekonał
i groźną bestię wreszcie pokonał.
Po tym zwycięskim niełatwym boju
poszedł Oliwier na plac Pokoju.

Kopciuszek machał do niego z wieży.
– Poczułam powiew wiatorku świeży.
Będziemy w zdrowej żyć atmosferze.
Jesteś wspaniały, mój Oliwierze,
bo pokonałeś tego potwora.
Teraz, niestety, rozstać się pora.

– Nie sądzisz, miła, że to za wcześnie?
– Skąd, przecież jesteś, mój drogi, we śnie,
a teraz musisz już się obudzić,
aby przed smogiem złym ostrzec ludzi.

I tak się skończył sen jego błogi.
Chłopiec się zerwał na równe nogi
i pobiegł głosić mieszkańcom miasta,
że czas najwyższy na zmiany nastał.
Bo kto chce w zdrowej żyć atmosferze,
musi koniecznie zostać rycerzem
i swą postawą zniszczyć potwora.
Taki tej bajki, dzieci, jest morał.

